

Datum

7 maart 2022

Onderwerp

VNG inbreng CD Toezicht en Handhaving 9 maart

Geachte woordvoerders milieu,

Op 9 maart debatteert u over toezicht en handhaving, met op de agenda onder andere het rapport van de commissie Van Aartsen. Gemeenten geven u hiervoor een aantal punten mee.

Interbestuurlijk programma om het VTH-stelsel te verbeteren

De complexiteit in de fysieke leefomgeving is fors toegenomen. Daarom zet de VNG in op structurele verbeteringen van het huidige VTH-stelsel. Wij zijn daarom positief dat er een interbestuurlijk programma komt om de gezamenlijke opgaves vanuit het rijk, provincies, gemeenten en omgevingsdiensten op te pakken. In januari zijn er regiobijeenkomsten met bestuurders georganiseerd. Deze vormden een goede start om gezamenlijk te komen tot de randvoorwaarden, aandachtspunten en vernieuwende ideeën hoe het stelsel te verbeteren.

Daarnaast is op 7 februari een bestuurlijke conferentie georganiseerd met de betrokken partners (VNG, IPO en het rijk). Dit heeft geleid tot concrete acties voor de aanpak van milieucriminaliteit, waarbij de prioriteit ligt op het versterken van de samenwerking op het gebied van ketentoezicht, informatie-uitwisseling en kennisdeling.

We zien graag een vervolg van deze positieve energie voor het versterken van het VTH-stelsel.

VNG 8-puntenverbeterplan versterking VTH

We hebben acht prioriteiten vastgesteld waar wij de komende tijd met het rijk en de andere partners in het stelsel mee aan de slag willen. Deze prioriteiten zijn de doorvertaling van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen, de rapporten van de "evaluatie VTH-stelsel", de algemene rekenkamer en het CCV. Om dit te laten slagen zijn resultaatgerichte acties nodig die in samenhang en bij voorkeur in een gezamenlijke interbestuurlijke taskforce worden opgepakt.

De concrete verbeteringen zijn als volgt:

1. Een interbestuurlijke taskforce oprichten die zich bezighoudt met het maken van samenwerkingsafspraken en een programma om de basis op orde te brengen, verbeteringen te implementeren en nieuwe wetgeving te laten werken
2. Een kennisnetwerk opzetten van bestuurders en directeuren
3. Een landelijke netwerk-, kennis- en data-infrastructuur ontwikkelen en beheren die regionaal vertaalbaar is
4. Een bruikbaar toezicht- en handhavingssysteem ontwikkelen en beheren, zodat overheden kunnen samenwerken en gegevens kunnen uitwisselen
5. Het bestaande instrumentarium zoals ketentoezicht, publiek-privaat toezicht en relatie straf- en bestuursrecht, verbeteren
6. Collegiale toetsing en visitaties van omgevingsdiensten en landelijke standaarden

7. Een tweejaarlijkse benchmarking van gegevens, voor inzicht in efficiëntie, effectiviteit en kwaliteit
8. Een model-normsystematiek financiering uitvoering VTH (en implementatie nieuwe wetgeving), processen, ICT enzovoort ontwikkelen en beheren

Investeer in meerjarig verbeterprogramma

We vragen aandacht voor de operationalisering en de invalshoek van het verbeterprogramma, zodat deze leidt tot de versterking die in de praktijk nodig is. Het moet hier niet gaan om discussies over de structuur. Het programma moet ervoor zorgen dat de basis op orde is er goede ondersteuning komt in de vorm van kennis en data-infrastructuur. Dit werkt breder dan alleen op milieu, maar voor de gehele fysieke leefomgeving, zoals dat in de Omgevingswet bedoeld is.

Daarvoor is een goed proces nodig waarbij de uitvoeringspraktijk nauw betrokken wordt en waarbij goed onderling wordt geluisterd. De gezamenlijke regiobijeenkomsten zijn daarvoor een goede start geweest.

Voor de operationalisering van het interbestuurlijk programma is de financiële positie van de gemeenten een aandachtspunt. Van belang is dat het rijk bijdraagt en investeert in het versterken van de kennisinfrastructuur en de ontwikkeling van een bruikbaar toezicht- en handhavingssysteem.

Naast de versterking van de omgevingsdiensten, is vernieuwingen in de hele keten nodig, dus inclusief rijkspartijen voor de uitvoerbaarheid van milieubeleid en wet- en regelgeving.